

КП «Київпастрас»
Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 10
ДЛЯ СЛЮСАРІВ З РЕМОНТУ ТА ОГЛЯДУ
МЕХАНІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ТРАМВАЯ

м. Київ

КП «Київпастрас»
Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказом Директора
Трамвайного депо ім. Шевченка
« 30 » 08 2019 р. № 271

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 10
ДЛЯ СЛЮСАРІВ З РЕМОНТУ ТА ОГЛЯДУ
МЕХАНІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ ТРАМВАЯ

1. Загальні положення

- 1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.
- 1.2. Інструкція розроблена згідно з «Порядком опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві» (НПАОП 0.00-3.11-94), «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» (НПАОП 0.00-4.15-98), «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» (НПАОП 0.00-4.12-05), «Правила охорони праці на міському електричному транспорті» (НПАОП 60.2-1.01-06).
- 1.3. Інструкція діє на протязі 3 років з дня затвердження.
- 1.4. За даною інструкцією слюсар з ремонту рухомого складу інструктується перед початком роботи на підприємстві (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж).
- Результати інструктажу заносяться до «Журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи особи, яка інструктує, та слюсаря.
- 1.5. Роботодавець повинен застрахувати слюсаря від нещасних випадків та професійних захворювань. В разі пошкодження здоров'я з вини роботодавця, він (слюсар) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.
- 1.6. За невиконання даної інструкції слюсар з ремонту рухомого складу несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.7. До роботи з ремонту та огляду механічного обладнання трамвая допускаються особи, яким виповнилося 18 років та які пройшли медичний огляд, навчання, вступний та первинний інструктажі з охорони праці, інструктаж на робочому місці.
- 1.8. Необхідно суворо дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку. Палити дозволяється тільки в спеціально відведених місцях. Забороняється приносити і розпивати спиртні напої.
- 1.9. Слюсар з ремонту рухомого складу зобов'язаний:
- 1.9.1. Дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства.
- 1.9.2. Знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту.

1.9.3. Проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

1.9.4. Слюсар з ремонту рухомого складу несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.

1.10. Небезпечними і шкідливими виробничими чинниками в процесі роботи слюсарем з ремонту рухомого складу є:

- пил при продуванні електричного устаткування – вражає органи дихання і зору;
- дія електричного струму при роботі з машинами і механізмами, налазці і випробуванні трамваїв;
- дія частин, що обертаються, при роботі з машинами, механізмами і випробуванні трамваїв;
- вузли і агрегати трамвая важкі і потребують транспортування їх за допомогою вантажопідіймальних кранів;
- горючемастильні матеріали, що викликають роздратування шкіряного покриття тих, які з ними працюють;
- світлове випромінювання при електрозварювальних роботах – викликає ураження органів зору;
- іскри і розплавлений метал при електрозварювальних роботах – викликає опік шкіри.

1.11. Слюсарю з ремонту рухомого складу по нормах видачі безкоштовно надається наступний спецодяг та засоби індивідуального захисту: костюм бавовняний, черевики (чоботи), рукавиці комбіновані, каска з підшоломником, окуляри захисні; зимою: куртка утеплена; для слюсарів нічної зміни, крім цього, штани утеплені.

1.12. Слюсар з ремонту рухомого складу повинен уміти надавати першу (долікарську) допомогу потерпілому.

1.13. Знати і дотримуватися наступних правил особистої гігієни:

1.13.1. Працювати в чистому, охайному одязі.

1.13.2. Не використовувати як миючі засоби дизпаливо, бензин, гас, хімічні розчинники.

1.13.3. Продукти харчування зберігати і приймати тільки в кімнаті відпочинку та прийому їжі.

1.14. Проходячи по території депо або по дільницям виробничого підрозділу, бути уважними до сигналів, що подаються водіями рухомого транспорту. У цей час та при виконанні яких-небудь робіт забороняється розмовляти по мобільному телефону або прослуховувати його через навушники.

1.15. Працювати тільки в справному, акуратно підігнутому спецодягу і захисних пристосуваннях.

1.16. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена адміністрацією виробничого підрозділу і відомі безпечні прийоми її виконання.

1.17. Забороняється:

- їздити на причепах тракторів, сходинках трамваїв, електровізках і навантажувачах;
- торкатися до електропроводів, арматури освітлення, відкривати дверці електрошаф і складок;

- працювати поблизу струмоведучих частин (електроцитів, кабелів тощо), що знаходяться під напругою;
- включати і зупиняти верстати і механізми, робота на яких не доручена адміністрацією;
- працювати, стояти або проходити в отворі воріт, коли в ньому стоїть або рухається трамвай;
- знаходитися на даху трамвая, який рухається;
- перестрибувати через оглядову канаву або переходити по випадково покладеному містку або дошкам;
- входити в канаву, знаходитися в ній і виходити з канави під час руху по ній трамвая;
- при роботі на канаві класти на край канави або головку рейок інструменти або матеріали.

1.18. Слюсарі-механіки під час роботи повинні бути уважні, не займатися сторонніми справами і чітко знати цю інструкцію.

1.19. Всі працівники, що працюють в оглядових канавах та на даху трамвая, зобов'язані надягати захисні каски. Працювати без касок в оглядових канавах та на даху трамвая забороняється.

1.20. Слюсарям-механікам, що не мають прав управління і не призначені наказом по депо, проводити випробування трамвая в русі і перегін трамвая категорично забороняється.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Привести в порядок робочий одяг: застебнути або обв'язати обшлаг рукавів; заправити одяг так, щоб не було звисаючих кінців, і ними не можна було зачепитися за виступаючі частини рухомого складу; надіти головний убір, що щільно облягає і підібрати під нього волосся, надіти каску.

2.2. Підготувати необхідні для роботи, робоче місце, справний інструмент і пристосування, що відповідає наступним вимогам:

- молотки і кувалди повинні мати бойок з злегка опуклою поверхнею, гладку, без задирок, вибоїн і повинні бути насаджені на рукоятки овального перетину, розчленовані металевими клинами і виготовлених з дерева твердих порід (горобини, клена, дуба, в'яза).

- ударні інструменти (зубила, просічки, борідки, кернера тощо) не повинні мати скошених або збитих потилиць з наклепами і задирками;

- гайкові ключі повинні бути справними і відповідати розмірам болтів і гайок, нарощувати ключі іншими предметами забороняється;

- губки лещат і струбцин повинні мати хорошу (неспрацьовану) насічку.

2.3. Отримуючи електроінструмент (електродриль або шліфувальну машину) напругою вище 36 В, вимагати від інструментальника діелектричні рукавички і перевірки на контрольно-перевірочному стенді справності заземлюючого дроту і відсутність замикання на корпус.

Справний інструмент повинен мати цілий шланговий дріт з штепсельною вилкою і заземлюючим контуром, кінець дроту заземлення повинен бути міцно прикручений до корпусу електроінструменту, ізоляція шлангового дроту не повинна мати ніяких пошкоджень і введення його в корпус інструменту повинне бути захищене гнучкою втулкою. Електроінструмент з подвійною ізоляцією заземляти не слід.

2.4. Про всі відмічені несправності доповісти майстру (начальнику дільниці) і без його вказівки до роботи не приступати.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Забороняється користуватися переносними електричними лампами від високовольтної мережі.

3.2. При роботі в оглядовій канаві необхідно бути уважним до сигналів про наближення трамвая або при початку руху трамвая з канави.

3.3. При виході або вході в канаву користуватися сходами; не застосовувати способи «стрибання». При необхідності входу у трамвай з канави користуватися трапом.

3.4. Деталі, інструмент тримати у визначеному місці.

3.5. При підйомі кузова трамвая на домкратах дотримуватися вимог відповідної інструкції.

3.6. При викочуванні (підкатуванні) візків з-під трамвая необхідно надійно з'єднати їх з тяговим тросом лебідки.

3.7. При розбиранні і збірці візків необхідно користуватися вантажопідіймальними механізмами та вантажозахоплювальними пристроями.

3.8. Для роботи візки встановлювати на низькі міцні тумби, виконані з дерева твердих порід і надійно окантовані.

3.9. Особливу обережність проявляти при знятті і постановці моноблоків – при цьому необхідно утримувати їх за допомогою кран-балки. Не перекичувати моноблоки вручну.

3.10. Доливання або заміну мастила в колісних парах (редукторах) проводити за допомогою спеціальних масельничок, не допускаючи розливу мастила, розлите мастило засипати піском або тирсою.

3.11. При постановці або знятті апарату зчпного приладу працювати тільки в рукавицях.

3.12. Забороняється пальцями руки перевіряти збіг отвору при збірці гальм на візках або під кузовом, для цієї мети слід застосовувати борідку з відтягнутим круглим кінцем.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Перевірити інструмент в наявності, привести в порядок робоче місце, несправний інструмент здати в інструментальну комору для ремонту. Закрити смотрові люки (якщо є) в підлозі трамвая кришками.

4.2. Повідомити майстра (начальника дільниці) про неполадки в роботі, що мали місце під час робочої зміни і про прийняті заходи по їх усуненню.

4.3. Зняти спецодяг і повісити його в спеціально відведену для цієї мети шафу в гардеробі, привести себе в належний стан.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При обриві контактної мережі в зоні оглядових канав доповісти майстру, начальнику дільниці тощо. До прибуття ремонтної служби контактної мережі охороняти місце пошкодження і огородити місце обриву, самому знаходитися не ближче 8 м від місця падіння проводу. Ділянку оглядової канави знеструмити.

5.2. При загоранні трамвая у виробничих приміщеннях негайно повідомити про це адміністрацію, а самому знеструмити трамвай (відняти струмоприймач і

відключити рубильник АКБ). Приступити до гасіння, застосовувати при цьому тільки вогнегасники ВВК-2, ВВК-5, ВВК-8, сухий пісок.

5.3. При сході трамвая з рейок на дільниці негайно повідомити про це майстра, начальника дільниці тощо, а самому до прибуття аварійної служби не допускати сторонніх осіб до місця сходу трамвая.

5.4. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа - свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити керівника робіт, який безпосереднього здійснює контроль за станом охорони праці на робочому місці, чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому.

При настанні нещасного випадку необхідно зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку та обладнання у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів щодо недопущення подібних випадків у ситуації, що склалась.

5.5. Надання першої медичної допомоги.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, забиттях.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз,

наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Перша допомога при кровотечі.

5.5.5.1. Підняти поранену кінцівку вгору.

5.5.5.2. Рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском).

5.5.5.3. У разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. У разі великої кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.